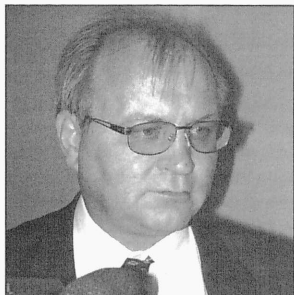

TTÜ 1918

Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT

OOTUSÄREVUSES: Kuldspetsi esindaja hr Bo Hendriksson (üal) andis TTÜ esindajatele (vasakult) prorektor Jakob Kübarsepale, dekaan Olev Liigile ja elektroenergeetika instituudi direktorile Mati Valdmale üle ABB kingituse, mis hetkel on veel lahti köitmata.

Esimese kuldspetsi toetus oli tõhus

Neljapäeval, 24. mail toimusid Tallinna Tehnikaülikooli elektroenergeetika instituudi ja Eesti Elektroenergeetika Seltsi korraldusel 10. korda elektroenergeetika päeva üritused. Päeva tähtsündmuseks kujunes energiasüsteemide laboratooriumis uue tehnika üleandmine TTÜ energeetikateaduskonna majas Kopli tn 82. Samal päeval TTÜ kuldspetsi kontserni ABB kogusummas enam kui 1 120 000 krooni maksvaid seadmeid oli üle andma saanud ABB Balti regiooni juht Bo Hendriksson.

Laboratooriumi seadmeilt eemaldasid lindi hr Bo Hendriksson koos TTÜ õppeprorektor prof Jakob Kübarsepaga. Avamisel osalesid Energeetikateaduskonna dekaan prof Olev Liik, ABB AS projektijuhid ning Eesti Energia esindajad, TTÜ õppejõud, vilistlased ja tudengid.

Küsisin Bo Hendrikssonilt, kes on juba aastast 1992 tegutsenud Eestis, kuidas ta hindab Eesti energeetika nüüdistaset. Ta leidis, et viimastel aastatel on asjad hakanud märksa paremuse poole liikuma, eriti mis puudutab energiavõrkude seadmete uuendamist. Maailma vastava ala vaieldamatusse tippu kuuluv ABB on selleks andnud suure panuse tarnides Eestisse juba märgatavas koguses ajakohast seadmestikku.

Probleemi näeb Bo Hendriksson eelkõige aga selles, et uudne, arvutisüsteemidel põhinev teh-

noloogia nõuab ka palju uusi teadmisi ja oskusi, et neid seadmeid efektiivselt rakendada. Tallinna Tehnikaülikool on tema meelest heal tasemel õppebaas ABB tehnoloogiaid kasutavate inseneride ettevalmistamiseks, seda nii firmas endas kui "Eesti Energia" süsteemis rakendamiseks. See pärast ABB ka nii kaaluka panuse energeetikateaduskonna õppebaasi arendamisse on andnud. TTÜ lõpetajad moodustavad tema sõnul ka suurema osa ABB Eesti osakonna spetsialistidest.

Hr Bo Hendriksson on sidunud oma elu

tiheidalt Eestiga ning loodab, et saab koos tema juhitava firmaga veel paljuski olla abiks Eesti energeetika arendamisel.

Elektroenergeetika päeva seminaril kõneldigi päevakohastest Eesti energeetikaprobleemidest, aga ka Tallinna Tehnikaülikooli arengusuundadest, energeetika-alasest seadusandlusest, mikroenergeetikast ning viimasel ajal kogu maailma tähelepanu pälvinud California energiakriisist.

Mart Ummelas

ETTEVAATUST! Ülrikaasaegse seadme sisemus tundus aukarastatav: kui ei tunne, ära näpi!

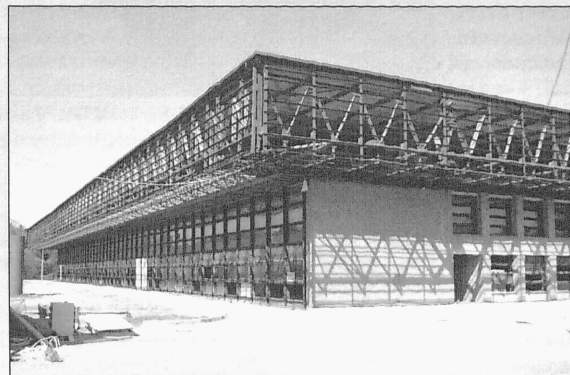
TTÜ Põlevkivi Instituudi koostöö Hiinaga

Tallinna Tehnikaülikooli Põlevkivi Instituut sõlmis kavatsuste protokoll Hiina põlevkivivarude kasutuselevõtu efektiivsus- ja tehnoloogiauringuteks.

16. kuni 19. maini viibisid Hiinas Harbiini Gaasi- ja Keemiatööstuse Korporatsiooni juhtkonna kutsel Tallinna Tehnikaülikooli Põlevkivi Instituudi direktor prof Jüri Soone ja Viru Keemia Grupp AS esindajad: juhatuse liige Jaanus Purga ja õlitööstuse direktori asetäitja Nikolai Sedov. See oli Eesti spetsialistide vastuvisiit k.a jaanuaris toimunud Hiina spetsialistide külaskäigule, mille käigus nad tutvusid meie põlevkiviuringute ja tööstuslike seadmetega.

Hiina-visiidi ajal arutati koostöövõimalusi tehnoloogia väljatöötamiseks Hiinasse rajatava põlevkivitöötlemise tehase jaoks. Hiinlased väljendasid läbirääkimistel erakordselt suurt huvi eesti teaduslase ja tööstusliku kogemuse vastu põlevkivi kaevandamis- ja termilisel töötlemisel.

vaata lk 3

UUENEV SPORDITEMPEL: Täna on spordihoonest jäänud alles "luustik" ja nüüd algab tõsine ehitamine.

Skanska EMV - ehituskonkursi võitja

Reedel, 25. mail kirjutasid Tallinna Tehnikaülikool ja Skanska EMV alla lepingu TTÜ spordihoonet renoveerimiseks.

TTÜ alustas täna aprillis hoone ulatuslikku kaasajastamist. Täna on tehtud lammutustööd.

Projektis on ette nähtud olemasoleva hoone laiendamine 1000 m² võrra. Uude spordikeskusesse tuleb 3 treening- ja üks võistlusväljak pallimängudeks, mis võimaldab võistlusi jälgida tuhandel pealtvaatajal. Lisaks 2 väikest saali aeroobika, tantsu ja võimlemise jaoks, 300 m² jõusaal, 2 seinatenniseväljakut, 2 sulgpalliplatsi ja kohad 8 lauateniselaua jaoks. Spordihoones säilib jooksurada ning garderoobid saavad kaasaegse ilme. Riietusruumide juurde tulevad ka saunad. Kompleksi on kavandatud kohvik. Lisaks Tehnikaülikooli üliõpilastele ja teenistujatele saavad uues hoones õhtupoolikutel ja puhkepäevadel sportida ka linnaelanikud.

Ehituse maksumuseks on planeeritud 33 mln krooni ja see peab valmima nelja ja poole kuu pärast. Riigihankekonkursi võitnud Skanska EMV kõrval tegid oma pakkumised spordihoonet renoveerimiseks veel 3 ehitusfirmat.

M&M

Välissuhtlus kui ettevõtliku ülikooli edu oluline osa

Osalemisest Euroopa Liidu projektis EUNIRO

Madli Krispin
välissuhete talituse
juhataja

29 Euroopa pealinna ülikooli vaatlusprojekti käigus läbi viidud põhjalik projektiküsitlus ja visiivid 10 riigi ülikoolidesse näitasid, et rahvusvahelises koostöös on palju vastuolulisi tahke ja lahtisi küsimusi ka Euroopa Liidu arendusstrateegia kavandamisel 2010. aastani. Ent ei rahaliste vahendite nappus, organisatsioonilised küsimused ega töökoormuse plahvatuslik kasv teinud välissuhete osakondade töötajatele sedavõrd muret.

Töögrupis, kus minul tuli aruandja rollis analüüsi tulemustest ette kanda, nenditi üksmeelselt, et tuleb nii ülikoolisiseselt (rahvuslikul, regionaalsel tasandil) kui ka rahvusvahelisel tasandil motiveerida professoreid, õppejõude ja teisi akadeemilisi jõude vahetusviitide, tasustamise, rahvusvahelise koostöö (projektides osalemine, võrrekelsete loengute lugemine jms) ja üliõpilaste nõustamise väärtustamisega kogu tööprotsessi tähtsa osana.

Selles osas on meie ülikoolis parajasti käimas õpetegevuse nn rahvusvahelikustamise strateegia väljatöötamine, uute õppekavade koostamine ja vanade korrigeerimine.

Kui praeguseks on enamuse ülikooli SOCRATES-ERASMUSE programmis osalemise võtnud omaks kui ühe võimaluse rahvusvaheliseks üliõpilaste vahetuseks, siis töögrupis arutati ka programmide kitsaskohti. Otsustamise ja rahastamise õigus (!?) langeb üha enam rahvuslikele komiteedele. Nende töö on eri riikides korraldatud üsnagi erinevalt. Kui kõik seni kirusid Brüsseli bürokraatiat, siis sellele lisandub pahatihti veel kohalik paberlik asjaajamine, mis veelgi suurendab töömahutu. Lahenduseks on see, et välissuhete

osakonnad teevad kõik üliõpilaste vahetusega seotud kirjatöö ise ära, jättes akadeemilised isikud vaid nõustajate rolli. Räägiti ka teaduskondade tasemel kontaktisikute määratlemise vajadusest kui ühest loomulikust rollide jaotusest.

ERASMUSE programmis osalemisel on TTÜ-poolne üliõpilaste vahetuse toetus 2001. aastal ligi 400 000 krooni. Lisaks sellele oleks vaja veel toetussummasid õppejõududele vahetusvisiitideks. Välissuhete talitusel on ka kohustus BESTi, IAESTE ja AIESECi rahvusvaheliste ürituste finantseerimise osas. Senine koostöö on toimunud kahe-

KÜLALISTEST PUUDUST EI TUNTA: Välissuhete talituse rutiinse töö hulka kuulub kümnete välisdelegatsioonide vastuvõtmine.

poolset ja heal tasemel ning me loodame ka edaspidisele tublile koostööle, seda eriti praktikavahetuse organiseerimisel.

Samas ei osale paljud ülikoolid veel LEONARDO DA VINCI programmis, eelkõige aeganõudva töö tõttu projektide kirjutamisel ja koordineerimisel ning nüüd, II faasis, ka osalejate tasemest sõltuvusse viimise pärast. Projektid nõuavad kõrgel professionaalsel tasemel tulemuslikku tööd ja lisafinantseerimist ning suurt omapoolset tööpanust. Klassikalised ülikoolid toovad loobumise põhjuseks ka partnerite ehk siis ettevõtetega sidemete puudumise. Tehnikaülikoolide seas on meie ülikoolil üsnagi pikaajalised kogemused ja head tulemused, mis äratasid ka huvi teistes partnerites. LEONARDO DA VINCI projektid avasid meile tee koostööks Hispaania, Itaalia, Prantsusmaa, Iirimaa ja teiste uute partnerriikide ja nende ülikoolidega.

KUNINGLIK TEHNIKAÜLIKOOI STOCKHOLMIS: Üks meie lähedasemaid koostööpartnereid.

Välissuhete korraldamine efektiivsemaks

96% ülikoolidest oli välissuhete osakonnal tähtis roll rahvusvahelise strateegia elluviimisel ja väljatöötamisel. Mainiti ka seda, et SOCRATES üksi ei asenda vajalikku tegevust. Meie jaoks on oluline tugev toetus Põhjamaade võrgustikelt, mis paljusid teisi kolleege imestama pani. Kõige tähtsamaks tööriistaks rahvusvahelises tegevuses on aga endiselt vana tuntud side teaduskondade, instituutide ja keskuste vahel.

Valdava enamiku ülikoolide välissuhete talituste koostööpartnerite hulgas on oma ülikoolis avalike suhete osakond, finantsosakond, majutusega tegelev üksus ja muidugi teaduskonnad ja instituudid. Kõige nõrgemad sidemed koostöö osas olid nn. *research liaison office*'iga. Tõin töögrupi koosolekul ühe võimaliku probleemide põhjusena välja Euroopa Liidu programmide iseloomu, mis antud ajahetkel eraldab töösuuna õppetöö (SOCRATES), praktikavahetuse ja koostöö (LEONARDO DA VINCI) ning teadusalaseks (The 5th Framework) suunaks. Varasema TEMPUSE programmi alla oli koondatud kõik erinevad rahvusvahelise koostöö suunad. Seetõttu peaks Euroopa Liidu ülikooli ühendavas koostöös olema *life-long-learning* põhimõttel ühendavaid tegevusi.

Peamiseks rahvusvahelise töö tulemuslikkuse aluseks on informatsiooni kogumine, töötlemine ja hindamine selle edastamisel teaduskondadele, instituutidele, õppejõududele ja üliõpilastele. Tulemuslikkuse otsustavad töö kvaliteet, oskuse teha tööd rahvusvahelistes võrgustikes ja organisatsioonides "näidates end ja ennast nähtavaks tehes".

Nimetatud ülikoolidest 74%-l on rahvusvaheliste suhete komisjon või töögrupp. Järeldus oleks lihtne: moodustada loogilise arengu jätkuna ka TTÜs

töögrupp või komisjon rahvusvahelise koostöö reguleerimiseks. **Kuuluksid sinna üliõpilasorganisatsioonide ja õppeosakonna esindajad, mõne partnerettevõtete kontaktisikud, majutusega tegeleva üliõpilasküla ja finantsosakonna esindajad, teaduskondadest ja instituutidest mõned aktiivsed, motiveeritud professorid ja õppejõud ning välissuhete talituse esindajad ja kontaktisikud teaduskondadest.**

Nimetatud töögrupp tegeleks samm-sammult strateegia elluviimise, rahastamise põhimõtete ja muude teoreetiliste ning praktiliste projektide ja programmide teostamisega. (Ülikoolides, kus selline töögrupp puudub, on kõik tegevused ja otsuste tegemine allutatud rektorile.) Põhjalikult analüüsiti ka tegevusi ning funktsioone, mis Euroopa pealinnade ülikoolidel on üha aktuaalsed rahvusvahelisel suhtlustasandil.

82% ülikoolidest leidis, et üldfinantseerimine on rahuldav. Seda enam on vaja toetusi teaduskondade, instituutide tasemel kontaktisikute ja tegevuste finantseerimiseks. Tuleks väärtustada ja finantseerimisel arvesse võtta ka rahvusvahelistes programmides ja projektides osalemine, ülikooli esindusfunktsioonide täitmine akadeemiliste isikute poolt jms.

64% nimetatud ülikoolidest märkis rahvusvahelise töö hindeks *very good* ja enamik neist leidis, et tuleks Euroopa koostöödimensiooni laiendada uute koostööprojektide kaudu globaalseks. Järelduseks lihtne tõdemus: "Tee tööd, siis tuleb ka ... tulemus"

Täna ühtlasi teaduskondade ja instituutide kontaktisikuid, üliõpilasi, õppejõude abi ja koostöö ning mõistva suhtumise eest. Ümberkorralduste ajal on vaja eelkõige kannatust, üksteise toetamist, et töö kujundada professionaalseks. Lähem info: <http://www.ulb.ac.be/unica>

Täpsustamiseks statistikat

Lugesdes Aime Pihti selgituseks kirjutatud "Kui palju on Tehnikaülikoolis kaitsitud doktoreid?" 3. mai k. a *Mente et Manus*, kinnistus uuesti mõte, et TTÜs on väga vaja statistika raamatut, mille alusel saavad asjastuhvitatud üheselt mõistetavat infot meie ülikooli kohta. Kaasaegsed statistikaväljaanded on varustatud mõistete selgitusega ja see loobki eelduse, et kõik ühtemoodi aru saavad.

1998. aastal koostati Haridusuuringute keskuses väljaanne "TTÜ hariduspoliitilistest probleemidest", mille statistika ja mõistete kokkupanekule aitas kaasa ka Aime Piht. Tookordse töö põhjal selgus, et mitmed olulised mõisted olid ülikoolis küll kasutusel, kuid dokumentaalselt fikseerimata. Täna on osa neid mitmesugustes dokumentides fikseeritud, kuid nende leidmine on küllaltki tülikas. Selleks, et me ühtemoodi mõistaksime ja õiget statistikat kasutaksime, olekski vaja vastav materjal kaante vahele panna, kas omaette väljaandena või aasta-raamatu osana. Seda mõtet on toetanud mitmed kolleegid.

Väino Rajangu
professor

M&M

Toimetus & kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manus*

Vastutav väljaandja	Olavi Pihlamägi	19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)
	tel 620 3590	faks 620 3591
Toimetaja	Mart Ummelas	e-mail: martu@staff.ttu.ee
	tel 620 3615	www.ttu.ee/ajaleht/
Küljendaja	Reimo Leedjärv	

Infotund

"Läbipääsusüsteemid ja utiliseerimine"

Esmaspäeval, 21. mail toimunud infotunnis tutvustas TTÜ haldusdirektor Peep Jonas ülikoolile hädavajalikke utiliseerimise plaane ja turvajuht Andres Kallaste läbipääsusüsteeme.

Tallinna Tehnikaülikooli turvajuht Andres Kallaste tutvustas läbipääsusüsteemi, mille üheks osaks on kiipkaardid, mis on ühtlasi ka kõigile tehnikaülikooli töötajatele kenad pildiga töötenidid. TTÜ peahoonesse on sissepääs kõigist kuuest anduriga varustatud uksest avatud tööpäeval kella 7-22ni. Peale peahoone paigaldatakse süsteemid ka arvutuskeskusesse ja hoonesse Mäepealse 3. Arvutuskeskuse sissepääsud on avatud kõigile töötajatele tööpäeval kella 7.30 – 21.00 ja Mäepealse 3 kella 7.45 – 18.00.

Töötöendeid on võimalik ja soovitatavalt kohustuslik kanda ka kaelas-rinnas ning kasutada nimesiltidena. Näda lõpus said esimesed õigeaegselt foto esitanud need kätte. Järgmisest nädalast hakkavad tööle välisuste andurid ja parkla tõkkepuud. Sissesõit autodele on bussipeatuse poolt ja väljasõit Nõmme poole. Iga TTÜ töötaja kiipkaart avab parkla tõkkepuu.

Kõikide struktuuriüksuste juhtidel tuleb esitada 15. juuniks nimekirjad töötajatest, kellel on vajalik sissepääs nädalavahetustel ja riiklikel pühadel. Nimekirja tuleb esitada vastavalt personaliosakonna poolt koostatud ankeedile.

Uutel töötajatel tuleb juba töölepingu vormistamisel see informatsioon lisada.

Haldusdirektor Peep Jonas täiendas, et ülaltoodud on alles osa turva- ja valvesüsteemist. Parklasüsteem tagab parklakoha ja ka varasemast turvalisema parkimise töötajate autodele, mida jälgivad turvakaamerad. Veel oli tal palve, et TTÜ töötajad kasutaksid vaid Nõmme poolset parklat, teine jääks külalistele ja tudengitele. **NB! Tõkkepuu laseb läbi vaid ühe auto korraga. Iga sissesõit nõuab kaardilt impulssi!** Jutuks tuli ka jalgrattaparkla loomine, kuid selle jaoks on vaja palgata valvur. Valvuri töötasu aga peaks tulema töötajate poolt makstavast hoidmistasust.

Tehnika- ja kinnisvaraosakond hakkab tegelema nii ohtlike kui ka mitteohtlike jäätmete utiliseerimisega. Lähipäeval saadetakse välja ringkiri, kus palutakse igas struktuuriüksuses nimetada selle eest vastutav isik. Peale selle koostatakse ajakava, kes ja mida ning millal utiliseerimisse viib. Tehnika- ja kinnisvaraosakond kannab sellega seotud kulud. Selleks aastaks on eraldatud 100 000 krooni nimetatud töödeks. Juuniku esimese kolme nädala jooksul toimuvad esimesed utiliseerimisaktioonid. Parimaid premeeritakse rahaliselt. Siiski ei tohiks sattuda liigsesse vaimustusse utiliseerimisega, enne tuleb kanda raamatupidamises arvel olevad varad maha aktidega.

Lähiajal tehakse riigihange aknakatete osas. Samuti saabub lähipevil vastus arvutite ostmise kohta riigihanke korras.

Tehnika- ja kinnisvaraosakonna juhataja Kati Kõrbe teatas veel, et **15.07. – 1.08. on II-VI korpuse teise korruse galerii remondi tõttu suletud.**

M&M

Pilt

Töötöend on ikka TTÜ värvides ja tunnusgraafikaga.

Nimi

RENEL PAKKAS
sekretär

Ametikoht

CV
Töötöendi leidmisel palume teatada koheest
tel. 626 2062

Allüksuse
kood

Teised meist

- 25. mai Äripäev muretseb Virkko Lepassalu sellepärast, et Tehnikaülikooli Keemia Instituudis välja töötatud menetlus senisest odavamana autokütuse, piiritusbensiini patenteerimiseks ootab patendiametis oma otsust. Tarbija jaoks soodne toode võiks aga vähendada riigi aktsiisitulust, sest kui kõik Eestis sõidaksid piiritusbensiiniga, jääks saamata 70 mln aktsiisitulust Eestis toodetud etanoolilt.

- 25. mai Postimees ja Eesti Päevaleht teatavad, et EBSi nõukoda valis aasta ärimehiks Tartu Õlletehase juhatuse esimehe Tarmo Noobi, kes on Tehnikaülikooli 1991. a vilistlane.

M&M

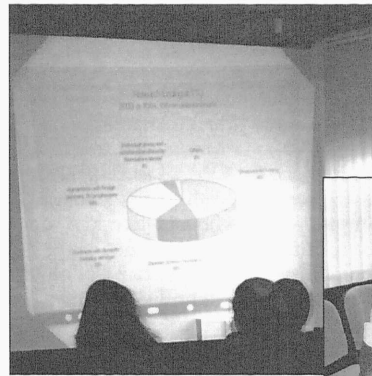
Soome fond toetab ka TTÜ teadlaste uurimistööd

22. mail k.a toimus TTÜ nõukogu saalis Soome Nesslingi fondi esindajate kohtumine Tallinna Tehnikaülikooli keemiatehnika instituudi teaduritega.

Kohtumise avas TTÜ haldusdirektor Peep Jonas. Ettekandega esines Tarvo Tamm teadus-arendusosakonnast. Keemiatehnika instituuti tegemisi tutvustas professor Rein Munter. Järg-

Maj ja Tor Nesslingi fond, mis tänapäeval on kujunenud küllaltki oluliseks keskkonna-alaste ja keskkonkaitseliste teadusuuringute rahastamise allikaks Soomes, jagades igal aastal umbes 25 – 30 mln krooni ulatuses uurimistööraha, peamiselt Soome ülikoolide uurimisgruppidele.

Paari viimase aasta jooksul on Nesslingi fondi uurimistööraha esmakordselt ametlikult ületanud Soome riigi piiri: Tartu Ülikool, Mereinstituut ja Tallinna Tehnikaülikool on nende valitute hulgas, kelle kokku kolme uurimistöe taotlused rahuldati. Tallinna Tehnikaülikoolist langes fondi valik keemiatehnika instituudi professori Rein

TOETUS SOOMEST: Fondi esindajad jälgisid tähelepanelikult ettekandeid TTÜ arengu teemadel.

nevalt esitasid värskeid uurimistöe tulemusi Nesslingi fondi finantseeritavates uurimistöodes osalenud vanemteadur Sergei Preis ja doktoritöö tegijad Inna Kamenev ja Marina Krichevskaya. Esinejad tänasid oma ettekannetes fondi olulise toetuse eest teadustööl. Koosoleku lõpetuseks rääkis koostööst Soome ülikoolidega ja tulevikuplaanidest allakirjutatu. Sellele järgnes katseadmetega tutvumine keemiatehnika instituudis.

Kohtumisel osalesid Nesslingi fondi poolt tegevdirktor Kaisa Kononen ja kaheksa fondi komisjoni liiget, kes teevad igal hilissügisel otsuseid uute uurimistöe ettepanekute finantseerimise kohta.

Soomes on palju erakapitalil põhinevaid fonde, mis finantseerivad teaduslikke uurimistöid. Soome autotööstuse ühel omaaegsetest rajajatest Tor Ragnar Nesslingil (1901-1971) ja tema abikaasa Greta Maria (Maj) Nesslingil (1901-1974) ei olnud lapsi. Nad soovisid, et nende varandus kasutatakse ära Soome teaduse ja kultuuri edasiarendamiseks. Selle tahte alusel loodi 1972

Munteri taotlusele teemal "Kombineeritud oksüdatsiooniprotsesside uurimine"; teema põhitähtsaks on assistent Inna Kamenev.

TTÜ keemiatehnika instituudi uurimistöe-alased suhted Nesslingi fondiga algasid 10 aastat tagasi. Allakirjutatu ise siirdus 1991 jätkama oma töid Soome, töötades tänaseni professorina Lappeenranta Tehnikaülikoolis ja ka Helsingi Tehnikaülikoolis. Ühiste jõududega on läbi viidud keskkonnakaitse tehnoloogia alaseid teadustöid, sh Nesslingi fondi finantseerimisel. Üks suuremaid oli 1994 – 1995 teostatud uurimistöe üldmaksumusega umbes 1 mln krooni, mille käigus selgitati ühiste jõududega uusi võimalusi Kohtla-Järve tööstusrajooni fenooli sisaldava heitvee puhastamiseks. Aastail 1999-2000 läbi viidud uurimistöes (ca 0,5 mln krooni) pühenduti Eesti põhjavee kvaliteedi parandamise probleemidele.

Juha Kallas
keemiatehnika professor

TTÜ Põlevkivi Instituudi koostöö Hiinaga

algus lk 1

Harbiinis sõlmisid Tallinna Tehnikaülikooli ja Harbiini Gaasi- ja Keemiatööstuse Korporatsiooni ning Anshani Koksistamise ja Tulekindlate Materjalide Instituudi (põlevkivitöötlemise tehase ehituse peaprojekterija) esindajad kavatsuste protokoll, mille kohaselt esitab TTÜ Põlevkivi Instituut 10. juuliks koostöökokkuleppe projekti, mille esimeses etapis on ette nähtud põlevkivitöötlemise tehase tasuvuse uuringu koostamine ning teises etapis projekteerimine. Juuli lõpus või augusti algul toimuvad järgmised lä-

birääkimised Tallinnas.

Hiina põlevkivivarud kuuluvad maailma suurimate hulka, sealne maak erineb oluliselt eesti põlevkivist: olisaldus on madalam, sel on erinev mineraalne keemiline koostis ning ka kaevandamiseks on teistsugused tingimused. See eeldab rahvusvahelises praktikas uute tehnoloogiliste ja tehniliste lahenduste kasutamist. TTÜ Põlevkivi Instituut on varemgi teinud Hiina põlevkivitöötlemisega koostööd, allkirjastatud kavatsuste protokoll taastab suhted uuel, praktilisel tasandil. **M&M**

In memoriam

Dr Eugen Ruusi mälestuseks

10. augustil 2000.a. lahkus elavate hulgast ülempreester dr Eugen Ruus - Põhja Ameerikas tuntud eesti teadlane, Briti Columbia Ülikooli professor, kohaliku eestluse ja muusikaharrastuse edendaja.

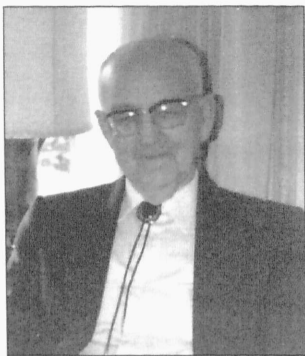
Dr Eugen Ruus sündis Vändras 19. augustil 1917 kooliõpetaja ja preestri perekonnas. Kooliteed alustaski ta Vändras, 1941 lõpetas diplomeeritud ehitusinsenerina Tallinna Tehnikaülikooli. Kohe kutsuti ta sama õppeasutuse juurde ka hüdraulika ja veemajanduse alaseid loenguid lugema. Sõja ajal põgenes ta Soome, kus töötas maa-alust lennukitehast projektööri insenerina. Soomest siirdus ta edasi Rootsi, kus töötas sadamate ja jõujaamade projektieerimisel.

1950. aastal asus Eugen Ruus koos perekonnaga elama Kanadasse, kus ta töötas Briti Columbia suurte jõujaamade projektieerimisel. 1956 tuli ta ajutiselt Euroopasse, et teha doktoritöö Karlsruhe Ülikoolis. Hilisem elutee oli seotud Kanadaga.

Dr Ruus on projekteerinud ja jälginud oma projektide elluviimist teisteski riikides (USA, Türgi, Argentiina, India). Maailma ühe tuntuima aatomijaamade vesijahutussüsteemide ja veetammide-paisude asjatundjana projekteeris ta palju ehitisi ning tegi teiste inseneride poolt teostatud projektide insener-tehnilisi analüüse. Dr Ruusi sulest on ilmunud arvukaid teadustöid, need koondas ta oma 1998. aastal ilmunud monograafiasse.

Vancouveris elades täitis Eugen Ruus ka kreeka õigeusu vaimuliku ülesandeid. Luterlastega jagatud Vancouveri eesti kirikus ristis, laulatas ja matitis ta õigeusklike eestlasi nii Kanadas kui ka Austraalias. Ta pälvis õigeusu kiriku ülempreestri nimetuse 1971. aastal. Viimastel aastatel pühendas Eugen Ruus palju tähelepanu nii Tallinna Tehnikaülikooli (1992-95) kui ka Eesti Apostliku Õigeusu Tallinna ja Vändra koguduse abistamisele. E.Ruusi tundsid Eestis hästi tema ülikooli- ja korporatsiooni Raimla kaaslaste ja Vändra elanike vanem generatsioon.

Maikuu 26. päeval jõudis Eugen Ruusi põrm kodumaale. Jjumalateenistus toimus Tallinna Issandamuutmise Kirikus, mille järel tema kolm Kanadast Eestisse saabunud last viisid isa põrmu urniga perekonna hauaplatsile Vändra kalmistul.

Esimesed TTÜ majandusteaduskonna suvepäevad - tule sinagi!

14.-15. juulil toimuvad esimesed majandusteaduskonna suvepäevad, kuhu on kohale oodatud kõik üliõpilased, magistrandid, õppejõud ning vilistlased. Samuti on oodatud kõik teised majandusmeelsed üliõpilased.

Kohaks on Salmistu rand (35 km Tallinnast). Osa võtavad endised ja praegused tudengid, magistrandid, doktorandid, õppejõud, töötajad ja teised huvilised. Stiiliks on 70-80ndate sport. Oõbime loomulikult telkides. Lisatasu eest on võimalus ööbida ka lähedal asuvas pansionaadis. Kohale saate oma autode ja liinibussidega.

Pakume teile nostalgilist showprogrammi stiilse muusika ja eredate etteastetega. Toimuvad spordivõistlused ja iludusvõistlused, mille motoks on: IGA MEES/NAINE ON PROFF (softball, indiaka, iga mehe/naise 10nevõistlus, korvpall, jalgpall, võrkpall).

Kohapealt saab odavalt osta alkoholi (õlu 10 kr jne), samuti on saadaval karastusjoojaid. Õhtul lõkke ääres on kavas tants ja trall ning pidu hommikuni.

Laske fantaasial lennata, kuna nii kõige stiilsemat osavõtjat kui ka võistlustest osavõtjaid ootavad auhinnad!

Peaaahhind on reis kahele soojale maale!

Suvepäevade tasu:

Kes	1. juulini	1.juulist ürituseni	kohapeal
Bakalause üliõpilased	100.-	125.-	150.-
Vilistlased, õppejõud ja töötajad, magistrandid	150.-	175.-	200.-

Raha tuleks kanda Ühispanka.

Saaja: Kersti Käbin

Konto: 100 101 372 64 016

Selgituse kohale kirjutada oma ees- ja perekonnanimi, telefoninumber ja staatus (üliõpilane, vilistlane, õppejõud jne.).

Kui oled internetipanga klient, siis võid sooritada makse kohe Hansapangas või Ühispangas. Et kontrollida, kas jõudis ilusti kohale, võiksid pärast arve maksmist saata kirja kersti.kabin@ttu.ee Kui Teil on arve makstud või maksmata, kuid igal juhul sooviksite täiendavat infot suvepäevade kohta, siis registreeru suvepäevade ametlikku meililisti kas koduleheküljel svi.neo.ee või pöörduda otse alltoodud aadressidel

Korraldajad:

Olavi Raigla - 051 14 855, olavi.raigla@ttu.ee

Ando Heilmann - 050 19 353, ando.heilmann@ttu.ee

ja paljud teised toredad ning asjalikud inimesed :)

Sic!

28. mai - 1. juuni

TTÜ raamatukogu direktor Jüri Järs esineb ettekandega Delfti Tehnoloogiaülikoolis Hollandis toimival IATUL'i konverentsil "Stratum Continuum of Information".

29. mai

Eesti keele lektoraadis seminar "Erialakeele õpetamine". Osalevad ka Riia Tehnikaülikool, TPÜ eesti keele õppetool ja Virumaa Kolledž.

* Kell 14.00 toimub TTÜ nõukogu istung. Päevakorras:

1. Teaduskonna tüüpõhimaaruse kinnitamine.
2. TTÜ 2000. majandusaasta auditeeritud koondaruande kinnitamine.
3. Professorite (8 koha täitmine) valimine. Kandideerivad: elektrotehnika aluste õppetooli professori kohale - Kuno Janson, informaatika aluste õppetooli professoriks - Rein Kuusik, telekommunikatsiooni õppetooli professoriks - Eerik Lossmann, logistika ja kinnisvara õppetooli kinnisvara ja investeeringute professoriks - Ene Kolbre, majandusteooria õppetooli professoriks - Kaie Kerem, soojusjõuseadmete õppetooli professoriks - Andres Siirde, rakenduselektroonika õppetooli tahkiselektroonika professoriks - Enn Velmre, elektroonikadisaini professoriks - Toomas Rang.
4. Ülikooli eelarve ja kapitali eelarve muutmine tulenevalt plaanitud ehi-

tustegevuse kallinemisest.

5. Informatsioon 2001. a eelarve täitmise kohta.

6. Eelarve eeskirja eelnõu esimene lugemine.

7. Uute tasemeõppekavade süsteemi kavandi esimene lugemine.

8. Personaliosakonna põhimääruse kinnitamine

9. Intellektuaalomandi eeskirja eelnõu esimene lugemine.

29. mai

Ungari Teaduspäevad Helsingis. Tallinna Tehnikaülikoolist osalevad prof Urve Kallavus, prof Andres Öpik, Rein Kuusik, Meeme Põldme, Ivan Klevtsov ja Madli Krispin.

29. mai - 1. juuni

Rektor Andres Keevallik osaleb Helsingis Ungari teaduspäevadel mitmel kohtumisel Soome ja Ungari rektorite tasemel ja külastab Soome Akadeemiat.

31. mai

Viimane päev üliõpilasmütsi tellimuse sisseandmiseks üliõpilasesinduses. Lõpetajad saavad tekli kätte enne lõpuaktust.

1. - 18. juuni

TTÜ peahoone fuajees näitus "Ars longa".

Hedvi Valgemäe avalike suhete osakond

Lõpuaktused Tehnikaülikoolis juunis 2001

E 18. juunil	10.00 mehaanikaõpikond
	12.00 keemiaõpikond
K 20. juunil	10.00 ehitusõpikond
	12.00 õhtu- ja kaugõpikond
	14.00 TTÜ Kõrgem Majanduskool
N 21. juunil	10.00 energeetikaõpikond
	12.00 haldusjuhtimise ja tehnilise füüsika õpikond
	14.00 informatsioonitehnika õpikond
R 22. juunil	10.00 majandusõpikond

VELOTREFF 2001 - harrastus- ja tänavaratturite ülemaaline kokkutulek.

HARRASTUS- ja TÄNAVAJALGRATTURITE ÜLEMAALINE KOKKUTULEK
13.-15. juulil Palamusel

2001
VELOTREFF

Tänavu suvel esmakordselt toimuv kuid igaks aastaks planeeritud harrastus- ja tänavajalgratturite ülemaaline kokkutulek VELOTREFF 2001 on suurepärase võimaluse pääseda argirutiinist ning veeta paar tervislikku päeva sõprade või pere seltsis jalgrattaga kaunis looduses. Ürituse raames toimuvad erinevad osavus-, matka- ja võistlussõidud, seltskondlikud mängud ning jõukatsumised.

Raske on leida vabariigis kokkutulekuks sobivat kohta kui voorte ja järvede vahel paiknev Palamuse, kuhu 13.-15. juulini oodatakse harrastusjalgrattureid kogu Eestist. Palamuse Gümnaasiumi staadionil asuv telklaager mahutab kuni 2000 ratturit. Autoga saabujate päralt on ööpäevaringse valvega parkla ja rattahoidla. Õhtutel toimub Palamuse laululaval aga suur muusikapidu GreenStop!, kuhu VELOTREFF 2001 osavõtjad pääsevad tasuta. Lavale astuvad Eesti parimad tantsuansamblid ja DJ-d.

Võimalusel sõidab üritusele Tallinnast ja Tartust erirong.

Lisainfot vaata aadressilt www.velotreff.ee

Trehvamiseni 13.-15. juulil Palamusel!

Cuius regio, eius lingua

Kelle maa, selle keel